मालिका राजपत्र

मालिका गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्डः ३ संख्याः ५ मितिः २०८१/१०/३०

भाग - १

मालिका गाउँपालिका

गाउँपालिका प्रहरी सम्बन्धी ऐन,२०८१

प्रमाणिकरण मितिः २०८१।१०।३०

स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित मितिः २०८१।१०।३०

मालिका गाउँपालिका

म्याग्दी जिल्ला

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

वेग प्रसाद गर्बुजा

अध्यक्ष

मालिका गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
म्याग्दी
गण्डकी प्रदेश नेपाल
२०७३

गाउँपालिका प्रहरी सम्बन्धी ऐन,२०८१

गाउँसभाबाट पारित मितिः २०८१/१०/३०

प्रकाशन मितिः २०८१/१०/३०

प्रस्तावनाः

मालिका गाउँपालिकाको सुरक्षा ,न्यायिक समिति र कार्यपालिकाबाट भएका राजस्व, कर र दस्तुर असुलि तथा शान्ति सुरक्षा लायतका निर्णय कार्यान्नियन गरि राजस्व असुलि गर्न वान्छनिय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को २ (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मालिका गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो "गाउँ प्रहरी सम्बन्धी ऐन, २०८१ बनाई लागु गरिएको छ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (क) गाउँपालिकाको यो ऐन को नाम **"गाउँ प्रहरी सम्बन्धि ऐन, २०८१"** रहेको छ।

(ख) यो ऐन मालिका गाउँसभाले स्वीकृत गरेको मिति देखि लागू हुनेछ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमाः

(क) **"ऐनः** भन्नाले स्यानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ।

(ख) **"गाउँपालिका"** भन्नाले मालिका गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्छ।

(ग) "**कार्यालय**" भन्नाले मालिका गाउँपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्छ।

(घ) **"समिति"** भन्नाले मालिका गाउँपालिकाको यस ऐन बमोजिम गठित पदपुर्ति समितिलाई सम्झनु पर्दछ।

(ङ) **"गाउँ प्रहरी"** भन्नाले मालिका गाउँपालिकाबाट नियुक्त प्रहरी कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ।

(च) "**भत्ता**" भन्नाले मालिका गाउँपालिकाले समय समयमा तोकिदिए बमोजिमको भत्तालाई सम्झनु पर्दछ।

(छ) "**आर्थिक वर्ष**" भन्नाले प्रतेक वर्षको श्रावन १ गते देखी शुरु भई असार मसान्त सम्मको १ वर्षको समय अवधिलाई सम्झनु पर्दछ।

(ज) "**कार्यपालिका**" भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गठन हुने गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

(झ) **"गाउँसभा"** भन्नाले मालिका गाउँपालिकाको सभा सम्झनु पर्दछ।

(ञ) **"प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत"** भन्नाले नेपाल सरकार द्वारा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रुपमा मालिका गाउँपालिकामा काम काज गर्न खटाइएको अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ।

वेग प्रसाद गर्बुजा
अध्यक्ष

(ट) **"तोकिएको वा तोकिए बमोजिम"** भन्नाले गाउँकार्यपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिदिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ।

(ठ) **"जवान"** भन्नाले मालिका गाउँपालिकाले जवान पदमा नियुक्ति गरेको प्रहरीलाई कर्मचारिलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ड) **"प्रहरी ऐन"** भन्नाले गाउँसभाले स्वीकृत गरेको गाउँ प्रहरी सम्वन्धी ऐन, २०८१ लाई सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद -२
गाउँ प्रहरी सेवा गठन, रेख देख र नियन्त्रण

३. **गाउँ प्रहरी सेवाको गठनः** (१) गाउँपालिकामा १ गाउँ प्रहरी सेवा समुह रहने छ। गाउँ प्रहरी सेवाको गठन र त्यसमा रहने गाउँ प्रहरी कर्मचारीहरुको संख्या गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

४. **गाउँपालिकामा रहने गाउँ प्रहरीको तहः** (१) गाउँ प्रहरीमा रहने गाउँ प्रहरीको तह गाउँ सभावाट स्वीकृत भए बमोजिम हुनेछ।

(२) गाउँपालिकाले प्रत्येक पदको कार्यविवरण बनाई लागू गर्ने छ र त्यसरी लागु भएको कार्य विवरणमा गाउँ प्रहरीको काम, कर्तव्य, अधिकार, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व उल्लेख गरिने छ।

परिच्छेद - ३
गाउँ प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

५. **गाउँ प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः**

(क) गाउँपालिकाको नीति, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड तथा निर्णयको कार्यान्वयन गर्ने ।

(ख) गाउँपालिकाको नाममा रहेको चल अचल सम्पतिको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने ।

(ग) स्थानीय स्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वमा आवश्यक सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउने ।

(घ) स्थानीय हाटवजार तथा पार्किङ स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने।

(ङ) गाउँ सरसफाई सम्वन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनका लागि आवश्यक सम्पुर्ण कार्य गराउने।

(च) न्यायिक समितिले गरेको मिलापत्र तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने कार्यमा सहयोग गर्ने ।

वेग प्रसाद गर्वुजा
अध्यक्ष

(छ) सार्वजनिक ऐलानी र प्रति जग्गा, सार्वजनिक भवन, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक पूर्वाधारहरुको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने ।

(ज) विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी खोज, उद्धार राहत तथा पुर्नस्थापना सम्वन्धी कार्य गर्ने।

(झ) गाउँ क्षेत्रमा राखिएका अनाधिकृत विज्ञापन तथा होडिङ वोर्ड नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्ने गराउने।

(ञ) छाडा चौपायको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी व्यवस्थापन गरिने।

(ट) मापदण्ड विपरित अनाधिकृत रुपमा निर्माण गर्न लागेका सार्वजनिक सम्पत्तीको अतिक्रमण गरी बन्न लागेका संरक्षणहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रण गरिने ।

(ठ) सार्वजनिक आवगमनमा बाधा पुग्ने गरी वजार क्षेत्रमा राखिएका सामाग्रीहरु तत्काल हटाउने व्यवस्था मिलाउने ।

(ड) सार्वजनिक जग्गा, बाटो, पुल पुलेसा, मठ मन्दिर, ढल नाला, चोक, पोखरी, चौतारी, खोला, मिची कसैले घर कम्पाउन्ड टहरा वा त्यस्तै निर्माण कार्य भए गरेको सम्वन्धमा गाउँ प्रमुखको आदेश अनुसार गर्ने गराउने ।

(ढ) गाउँ क्षेत्रमा अनियमित रुपमा नक्सा पास नगरी र नक्सा पास गरी निर्माण भएका संरचनाहरुको विषयमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दिएको निर्देशन अनुसार गर्ने ।

(ण) जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पार्ने, म्याद गुज्रेका वा गुणस्तर हिन खाद्य सामाग्रीहरुको विक्री वितरण गरेको पाइएमा त्यसको प्रतिवेदन गाउँपालिकामा पेश गर्ने।

(त) जनस्वाथ्यलाई प्रतिकूल असर पार्ने स्थानमा पशु पंक्षी जन्य वस्तुहरुको बिक्री वितरणमा रोक लगाउने र कसैले प्रचलित कानूनको प्रतिकूल हुने गरी पशु पंक्षीको बध गरेमा तत्काल कार्वाहीको लागि गाउँपालिकामा पेश गर्ने ।

(थ) गाउँपालिकामा रहेका भुस्याहा कुकुरको नियन्त्रण र मृत्यु भएको जीव जन्तुहरुको व्यवस्थापन गर्ने।

(द) गाउँ क्षेत्रमा रहेका खतरा जन्य घर, पर्खाल, टहरा र रुख विरुवा कटान गर्नका लागि गाउँपालिकामा सिफारिस गर्ने ।

(ध) गाउँपालिकामा दर्ता नभई संञ्चालनमा रहेका व्यापार व्यवसायलाई दर्ता तथा नविकरण गरी गाउँको सम्बन्धमा अनुगमन गरी दर्ता तथा नविकरण गर्न लगाउने ।

(न) गाउँपालिका भित्र प्रचलित कानून वा गाउँपालिकाको अनुमति बेगर राखिएका व्यानर, विज्ञापन, होडिङवोर्ड, पोष्टर, भित्ते लेखन लगाएतका सामाग्री हटाउनको लागि गाउँपालिकामा सिफारिस गर्ने ।

(प) गाउँपालिकाको आयोजनामा हुने सभा, सम्मेलन, तालिम लगायतका कार्यमा आवश्यक शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने ।

वेग प्रसाद गर्बुजा
अध्यक्ष

गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
म्याग्दी
गण्डकी प्रदेश नेपाल
२०७३

(फ) गाउँपालिका भित्र रहेका उद्योग व्यापार व्यवसायहरुले प्रचलित कानून बमोजिम मूल्य सूची राखे नराखेको सम्वन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(ब) गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेको होटेल, रेष्टुरेन्ट, गेष्टहाउस, व्युटिपालर लगाएतका व्यवसायहरु प्रचलित कानूनले तोकेको मापदण्ड अनुरुप भए नभएको अनुगमन गरी कानून विपरित सञ्चालनमा रहेको पाइएमा कार्वाहीको लागि गाउँपालिकामा सिफारिस गरिने।

(भ) गाउँ क्षेत्रभित्र रहेका सार्वजनिक तथा निजी स्थानमा जुवा तास खेल्ने र मदिराजन्य पर्दाथको बिक्री वितरणमा गाउँपालिकाको निर्णय अनुसार नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने ।

(म) सार्वजनिक स्थल लगाएतका क्षेत्रमा अरुलाई बाधा पुग्ने गरी लावडस्पीकर, रेडियो लगाएतका ध्वनी प्रदुषण गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्ने ।

(य) गाउँपालिका क्षेत्रमा आइपर्ने देविक प्रकोप, महामारी लगाएतका तत्काल खटी आवश्यक रोकथामको व्यवस्था गर्ने र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतवाट भएको निर्देशन बमोजिमका सम्पुर्ण कार्यहरु गर्ने गराउने ।

(र) ढुङ्गाखानी, नदिजन्य क्षेत्र, ठुला आयोजना र हाइड्रोपावर निर्माण क्षेत्रको नियमन गर्ने गराउने ।

परिच्छेद -४
तह विभाजन र पदपुर्ति

६. **गाउँ प्रहरीको दरवन्दी र सिर्जनाः** (१) गाउँपालिकामा रहने गाउँ प्रहरीको दरबन्दीको सिर्जना र खारेजी गाउँ सभाको निर्णय बमोजिम हुनेछ।

(२) गाउँ प्रहरीको दरबन्दीको सिर्जना गर्दा त्यस्तो दरवन्दीमा रहने पदले गर्ने कार्य वितरण तयार गरी गाउँसभामा पेश गर्नु पर्नेछ।

७. **गाउँ प्रहरीमा रहने पदहरुः** (१) गाउँ प्रहरीमा देहाय वमोजिमका पदहरु रहने छन।

क) गाउँ प्रहरी सहायक निरिक्षक

ख) गाउँ प्रहरी हवलदार

ग) गाउँ प्रहरी जवान

८. **गाउँ प्रहरी नियुक्तिः** (१) गाउँ प्रहरीको नियुक्ति गर्न देहाय वमोजिम पदपुर्ति समिति रहने छ।

क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - संयोजक

ख) गाउँपालिका भित्र रहेका सुरक्षा निकायका प्रमुख - सदस्य

वेग प्रसाद गर्वुजा
अध्यक्ष

ग) गाउँपालिका प्रशासन शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गाउँ प्रहरी नियुति गर्दा खुल्ला प्रतियोगिता द्धारा गरिने छ।
"तर यस ऐनमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएता पनि गाउँपालिकाले करार सेवामा लिई काम काज लगाउन बाधा पर्ने छैन"।
(३) उपदफा (२) बमोजिम खुल्ला प्रतियोगिता द्धारा पदपुर्ति गर्दा देहाय वमोजिम प्रतिशतको निर्धारण गरी गर्नु पर्ने छ।
खुल्ला प्रतियोगिता ५० प्रतिशत, समावेशी प्रतियोगिता ५० प्रतिशत
दफा ३ को उपदफा २ वमोजिम समाबेशी प्रतियोगिताबाट पदपुर्ति हुने ५० प्रतिशत लाई १०० प्रतिशत मानि देहाय वमोजिम प्रतिस्पर्धा गराइनेछ ।

क) महिला तर्फ ३३ प्रतिशत

ख) आदीवासी जनजाती तर्फ २७ प्रतिशत

ग) द्धन्द्ध पिडित सहिद परिवार २० प्रतिशत

घ) दलित तर्फ २० प्रतिशत

स्पष्टीकरण

यस ऐनको प्रयोजनका लागी महिला आदिवासी, जनजाती, द्धन्दपिडित, शहिद परिवार र दलित भन्नाले आर्थिक र सामाजिक रुपमा पछाडि परेका महिला, आदीवासी -जनजाती, दलित द्धन्द्धको समयमा परिवार गुमाएकाहरुलाई सम्झनु पर्छ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम पदपुर्ति गरिने परियोजनको लागि आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछाडी परेका महिला, आदिवासी-जनजाती, द्धन्द्धपिडित, सहिद परिवार दलित समुदायको विवरण नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोके बमोजिम हुनेछ।
(५) उपदफा (३) बमोजिम छुट्याएका पदको लागि दरखास्त पेश गर्दा देहाय वमोजिमका प्रमाण संकलन गर्नु पर्नेछ।

(क) आदिवासी -जनजातीको सुचिमा स्पष्ट खुलेको जाती वाहेक अन्य जातिको हकमा नेपाल आदीवासी -जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान वाट प्रमाणित गरको प्रमाणपत्र।

(ख) शहिद परिवारका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट उल्लेखित नम्वर र प्रमाणित गरेको प्रमाणपत्र।

(ग) दलितका लागि राष्ट्रिय दलित आयोगवाट दलित भनी प्रमाणित गरेको प्रमाणपत्र।

(६) उपदफा (३) वमोजिम छुट्याएको कुनै पदमा दरखास्त नपरेमा वा आवश्यक संख्यामा उम्मेदवार उतिर्ण नभएमा त्यस्तो पदमा खुल्ला प्रतियोगितमा सहभागी भई उतिर्ण भएका उम्मेदवारहरु मध्येवाट पदपुर्ति गरिनेछ।

वेग प्रसाद गर्बुजा
अध्यक्ष

९. **उम्मेदवारको योग्यताः**

(१) गाउँ प्रहरी पदको लागी न्यूनतम योग्यता देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) १८ वर्ष पूरा भई ३० वर्ष ननाघेको तर खुल्ला प्रतियोगितामा भाग लिने बहालवाला गाउँ प्रहरीको हकमा ४० वर्ष ननाघेको ।

(ख) सहायक निरिक्षक पदको हकमा मान्यता प्राप्त विश्व विद्यालयवाट प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उर्तिण र अन्य पदको हकमा एस .एल. सि. वा सो सरह उर्तिण गरको ।

(ग) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको।

(घ) कुनै राजनितिक दलको सदस्य नभएको।

(ङ) प्रचलित कानून वमोजिम शारीरिक रुपमा तन्दुरुषत रहेको।

(च) स्वीकृत चिकित्सा वाट निरोगीको प्रमाणपत्र प्राप्त भएको ।

(छ) नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्र भएको ।

(२) उपदफा (१) खण्ड (क) मा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि करार सेवा बाट लिइने गाउँ प्रहरी उम्मेरको हद ४० वर्ष ननाघेको हुनु पर्नेछ।

१०. **पदपुर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः**

(१) पदपुर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) ऐनको दफा ८ उपदफा ३ ले तोकिय वमोजिमको प्रतिशत निर्धारण गर्ने।

(ख) पाठ्क्रम तर्जुमा, हेरफेर तथा परिमार्जन गर्ने ।

(ग) पदपुर्ति कार्यतालिका बनाउने।

(घ) विज्ञापन प्रकाशन गर्ने।

(ङ) शारीरिक तन्दुरुस्ती परिक्षा सञ्चालन गरी लिखित परिक्षाको लागी संख्या निर्धारण गरी नतिजा प्रकाशन गर्ने।

११. **सूचनाको म्यादः** (१) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन गर्दा दरखास्त पेश गर्न १५ दिनको म्याद दिई सूचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ।

१२. **परीक्षणकालः** (१) नयाँ नियुक्ति गरिएका गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई १ वर्षको परिक्षणकालमा राखिनेछ। सो अवधिमा गाउँ प्रहरी कर्मचारीले सन्तोषजनक काम नगरेमा गाउँ प्रहरी प्रमुख र गाउँपालिका अध्यक्षको सिफारिसमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले थप ६ महिना प्ररिक्षणकालमा राख्न सक्ने छ साथै महिला गाउँ प्रहरी कर्मचारीको हकमा ६ महिना मात्र परिक्षण काल रहने छ।

वेग प्रसाद गर्वुजा
अध्यक्ष

परिच्छेद -५
बिदा

१३. बिदाः

(१) गाउँ प्रहरी कर्मचारीले अधिकारको रुपमा बिदाको दावी गर्न पाउने छैन।

(२) कामको अनुकुल हेरी बिदा दिने अधिकारीले आफ्नो तजविजवाट विदा दिन अथवा नदिन पनि सक्नेछ। साथै आवश्यक परेमा विदामा वसेको गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई निजको स्वीकृत बिदा रद्द गरी बोलाई काममा लगाउन सक्नेछ।

(३) विदाको किसिमहरुः गाउँ प्रहरीले देहाय बमोजिमका बिदा पाउनेछन।

(क) भैपरी आउने विदा र पर्व विदा

(ख) किरिया बिदा

(ग) प्रसुति बिदा

(घ) बिरामी बिदा

१४. विदा स्वीकृत नगराई घर वस्ने गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई सेवा बाट हटाउनेः

(१) यस ऐन बमोजिम विदा स्वीकृत नगराई वस्ने गाउँ प्रहरी कर्मचारी कार्यलयमा हाजिरी हुन पाउने छैन।

(२) उपदफा (१) को उलङघन गर्ने गाउँ प्रहरीलाई सेवा वाट हटाउन सकिनेछ।

१५. पर्व, भैपरी विदाः

(१) गाउँ प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक वर्ष भैपरी र पर्व गरी १२ दिन विदा पाउने छ।

(२) भैपरी आउने विदा साधारणतः १ पटकमा २ दिनमा वढाई लिन पाईने छैन ।

(३) एक आर्थिक वर्षको पर्व, भैपरी आउने विदा अर्को आर्थिक वर्षलाई सञ्चित हुने छैन।

(४) पर्व, भैपरी विदा वसेका गाउँ प्रहरी कर्मचारीहरुले पुरा तलव भत्ता पाउने छन।

(५) पर्व, भैपरी विदा शनिवार वाहेक अरु विदाहरु सँग मिलाइ लिन पाइने छैन।

१६. किरिया विदाः

(१) गाउँ प्रहरी कर्मचारीले आफै क्रियामा वस्नु परेमा कुल, धर्म र परम्परागत संस्कार अनुसार बढिमा १५ दिन किरिया विदा पाउने छन। त्यस्तो विदा महिला गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई पनि दिईनेछ।

(२) यस्तो किरिया बिदा वस्ने गाउँ प्रहरी कर्मचारीले पुरा तलव भत्ता पाउने छन।

१७. प्रसूति विदाः

वेग प्रसाद गर्वुजा
अध्यक्ष

(१) महिला गाउँ प्रहरी कर्मचारी गर्भवति भएमा निजले सुत्केरीको अघि पछि गरी ९८ दिन प्रसुति विदा पाउने छन ।

(२) प्रसुति विदा वस्ने महिला गाउँ प्रहरी कर्मचारीले पुरा तलव र भत्ता पाउने छन।

(३) प्रसुति विदा सेवा अवधिभर २ पटक मात्र दिइने छ।

१८. विरामी विदाः गाउँ प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक सालमा १२ दिन विरामी बिदा पाउने छन ।

१९. विदा दिने अधिकारीः गाउँ प्रहरीलाई दिने सबै विदाहरु प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत गर्नेछ।

२०. कार्यालयमा अनुपस्थित हुने उपर कारबाहीः बिदा स्वीकृत नगराई कार्यालयमा अनुपस्थित हुने गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई गयल र तलव कट्टि गरी विभागिय सजाय समेत गर्न सक्नेछ। यसरी गयल भएको अवधि सेवा अवधिमा गणना हुनेछैन।

२१. विदाको अभिलेखः बिदा दिने अधिकारीले आफ्नो मातहतका सवै गाउँ प्रहरी कर्मचारीको विदाको अभिलेख किताव खडा गरी लगत राख्ने र प्रशासन शाखालाई १५ दिन भित्र अनिवार्य लिखित जानकारी दिन लगाउनुपर्नेछ।

अनुच्छेद -६
अनुशासन र आंचरण

२२. गाउँ प्रहरीको अनुशासन तथा आचरणः गाउँ प्रहरीको अनुशासन तथा आचरण सम्वन्धी व्यवस्था निजामति सेवा ऐन तथा नियमावली वमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद -७
सजाय र पुनरावेदन

२३. सजायः उचित र प्राप्त कारण भएमा गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाइ देहायको सजाय गर्न सकिनेछ।

(क) नसिहत दिने।

(ख) तलव वृद्धि रोक्का गर्ने ।

(ग) तल्लो तहमा घटुवा गर्ने ।

(घ) लापरवाही गरी गाउँपालिकालाई नोक्सानी भएमा सम्पुर्ण वा आंशिक रुपमा तलव भत्ता बाट कट्टि गरी असुल गरिनेछ।

वेग प्रसाद गर्वुजा
अध्यक्ष

(ङ) भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य नठहरीने गरी नोकरीवाट वर्खास्त गर्ने ।

(च) भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य ठहरीने गरी नोकरीवाट वर्खास्त गर्ने ।

२४. नसिहत दिनेः

(१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दिइएको आदेशको अवज्ञा गर्ने वा तोकिए वमोजिमको आफ्नो काम कर्तव्य पुरा नगर्ने गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई नसिहत दिइनेछ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम १ वर्षमा ३ पटक भन्दा वढि नसिहत पाइएका गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई प्रक्रिया पुरा गरी सेवा वाट हटाइनेछ।

२५. तलव बृद्दि रोक्नेः गाउँ प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोष जनक नभएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजको तलव बृद्दि वा पदोन्नती रोक्का गर्न सक्नेछ।

२६. तह र तलव घटाउनेः (१) कुनै गाउँ प्रहरी कर्मचारीले देहाय वमोजिमको कसुर गरेमा निजलाई १ तह घटुवा गरी सोहिघटुवा भएको तहको तलव भत्ता उपलब्ध गराईनेछ।

(क) सन्तोषजनक काम नगरेमा।

(ख) अनुशासन हिन हुने काम गरेमा।

(ग) आचरण सम्वन्धि ऐन उलघंन गरेमा।

(घ) नियुक्ति भएको ५ वर्ष भित्रै नोकरी बाट अलग हुन झुट्टा विवरण पेश गरेमा।

(ङ) गाउँपालिकाले दिइएको आदेश निर्देशन नमानेमा वा कार्यान्वयन नगरेमा।

(च) मनासिव कारण विना वा विदा स्वीकृत नगराई विदामा बसेमा।

(छ) तोकिए वमोजिमको जिम्मेवारीमा पुरा नगरेमा वा लापरवाही गरेमा ।

२७. सेवा वाट हटाउने वा वर्खास्त गरिनेः

(१) गाउँ प्रहरी कर्मचारीले देहायका वमोजिमको कसुर गरेमा सेवा वाट हटाउन वा वर्खास्त गर्न सक्ने छ।

(क) अयोग्यताको कारणले आफ्नो पदिय जिम्मेवारी पुरा गर्न नसकेमा।

(ख) राजनितिमा भाग लिएमा।

(ग) बारम्बार अनुशासन हिन काम गरेमा।

(घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट अपराधी प्रमाणित भएमा।

(ङ) कार्यालय समयमा मादक पदार्थ सेवन गरी हिडेमा।

(च) प्रचलित कानून बमोजिम भ्रष्टाचारजन्य कसूर गरेमा।

(छ) पदिय जिम्मेवारी अनुसारको आचरण नगरेमा।

(ज) आचरण सम्वन्धि नियमहरु पटक पटक उलघंन गरेमा।

वेग प्रसाद गर्बुजा
अध्यक्ष

२८. सजाय सम्वन्धी कार्यविधिः

(१) गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय गर्न गराउन आदेश दिने अधिकार गाउँपालिकाको अध्यक्षको सल्लाह लिई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई हुनेछ।

(२) गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई सजायको आदेश दिनु अघि कारबाही गर्न लागिएको विषय र सजाय स्पष्ट खुलाई सफाइ पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछ। यस्तो सफाइ पेश गर्ने आदेश दिदा लगाइएका आरोप स्पष्ट रुपले किटिएको हुनुपर्नेछ। त्यस्तो गाउँ प्रहरी कर्मचारलीलाई सजाय गर्ने अधिकारीले तोकिएको म्याद भित्र आफ्नो सफाई र प्रस्तावित सजायको लिखित रुपमा स्पष्टिकरण पेश गर्नु पर्नेछ, तर भागी पत्ता नलागेको वा सम्पर्क स्थापित गर्न असम्भव भएको गाउँ प्रहरी कर्मचारीको सम्वन्धमा यस ऐन, बमोजिमको ऐनको रित पुर्याउनु पर्नेछैन।

(३) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट अपराधी प्रमाणित भई सकेको आधारमा कुनै गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय दिनु पर्ने भएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजलाई गर्न लागेको सजायको बारेमा सूचना सम्म दिनु पर्नेछ।

(४) सफाई पेश गर्ने मौका दिन मनासिव नपर्ने भएमा सो कुराको टिप्पणी खडा गरी त्यस्तो गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई सफाई पेश गर्न मौका दिनु पर्नेछैन।

(५) सजाय गर्ने अधिकारीले आवश्यक ठानेमा स्वयंम वा अन्य कुनै अधिकारी द्धारा जाँचवुझ गराउन सक्नेछ। जाँचबुझ गर्ने अधिकारीले आवश्यकतानुसार सम्वन्धित गाउँ प्रहरी, कर्मचारी समेत बुझी कारण सहित आफ्नो ठहरको प्रतिवेदन तथा भएको सवुत प्रमाण दाखिला गर्नु पर्नेछ।

(६) कुनै फौजदारी अभियोगमा गिरफ्तार भई थुनिएको गाउँ प्रहरी कर्मचारी थुनिएको अवधिभर स्वतःनिलम्वित हुनेछ। तर

(क) निलम्वित कर्मचारी उपर लागेको अभियोग प्रमाणित नभई सफाई पाएमा निजले सो अवघिको चौथाई तलव पाएको भए सो कट्टा गरी वा नपाएको भए पुरै तलब र तलव वृद्धि हुने भएमा सो समेत पाउने छ। कसुरदार ठहरिएमा निलम्वन भएका मिति देखिको बाँकी तलव भत्ता पाउने छैन।

(ख) कुनै कर्मचारी गाउँपालिकाको कामको सम्वन्धमा वा नेपाल सरकारबाट भएको कार्वाहीको सिलसिलामा निलम्बन भएको नभइ अरु कुनै कारण वाट निलम्वन रहन गएको रहेछ भने त्यसरी निलम्वन रहेको अवधिको तलव भत्ता पाउनेछैन।

२९. सजायको आदेश दिनेः जाँचवुझको काम समाप्त भए पछि सम्वन्धित गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई स्पष्टिकरण माग गरेको, तोकिएको समय भित्र स्पष्टिकरण नदिएमा स्पष्टिकरण सन्तोषजनक नभएमा

वेग प्रसाद गर्वुजा
अध्यक्ष

सजाय गर्ने अधिकारीले सजाय दिन सक्नेछ र सजायको आदेश एक प्रति निजलाई दिनु पर्नेछ।

परिच्छेद -८
उपचार खर्च सम्वन्धी व्यवस्था

३०. उपचार खर्चः (१) गाउँ प्रहरी कर्मचारी कामकाजका शिलसिलामा बिरामी भएमा औषधी उपचारका लागि देहाय वमोजिम भएको खर्चको रकम गाउँपालिकाले उपचार खर्च बापत दिनेछ।

(क)अस्पतालमा उपचार गराउँदा लागेको बिल बमोजिमको रकम र मान्यता प्राप्त अस्पतालको चिकित्सकले सिफारिस गरे वमोजिमको औषधि खर्च।

(ख)प्लाष्टिक सर्जरी र सरकारी अस्पतालमा अप्रेशन गर्दा लागेको विल वमोजिमको रकम।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई सेवा अवधिभरमा अधिकृत स्तरको भए ८ महिना र सो भन्दा मुनिको पदको लागी १२ महिना वरावरको तलव रकम एकमुष्ट उपचार खर्च वापत दिइने छ।यसरी उपलब्ध गराइने रकम सेवा वाट अवकास हुदाँको बखत उपलब्ध गराइनेछ।

(३) झुट्टा विवरण पेश गरी यस ऐन वमोजिम उपचार खर्च माग गर्ने वा लिने गाउँ प्रहरी कर्मचारी उपर विभागीय कार्वाही गरिनेछ। त्यसरी उपचार खर्च लिइ सकेको भए सो रकम समेत सरकारी बाँकी सरह अशुल उपर गरिनेछ।

परिच्छेद ९
तलव भत्ता

३१. तलव भत्ताः (१) गाउँ प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति भएको मिति देखी तलव भत्ता पाउने छन्।

(२) उपदफा १ बमोजिमको तलव भत्ता गाउँ सभाले तोके वमोजिम हुनेछ।

३२. तलव वृद्धिः (१) गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई १ वर्ष सेवा अवधि पुरा गरे पश्चात १ तलब वृद्धि (ग्रेड) गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको ग्रेड रकम गाउँ सभाले तोके बमोजिम हुनेछ तर त्यस्तो तलब वृद्धि बढिमा १० वर्ष भन्दा बढि हुनेछैन।

परिच्छेद १०
तालिम

३३. तालिमको व्यवस्थाः (१) नयाँ नियुक्ति हुने गाउँ प्रहरी कर्मचारीलाई बढीमा १५ दिनको तालिम लिई काम काजमा खटाइने छ।

वेग प्रसाद गर्बुजा
अध्यक्ष

(२) उपदफा (१) वमोजिमको तालिम पाठ्यक्रम र विधि तोकिए बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद ११
पोषाक सम्वन्धि व्यवस्था

३४. पोषाक भत्ताः (१) गाउँ प्रहरीको पोषाकको रङ वा किसिम र अन्य विवरण गाउँ कार्यपालिकाले तोके वमोजिम हुनेछ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम पोषाकको लागी आवश्यक भत्ता गाउँ सभाले तोके वमोजिम हुनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको भत्ता वर्षको १ पटक उपलब्ध गराईनेछ।

परिच्छेद १२
विविध

३५. सेवा करार सम्वन्धमाः

(१) यस ऐनमा जुन सूकै कुरा लेखिएको भए तापनि करार सेवामा गाउँपालिका प्रहरी नियुक्ति गर्न कुनै बाधा पर्नेछैन।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्ति गरिने गाउँ प्रहरी सेवा सुविधा लगाएतका विषय करार सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

(३) यस ऐन बमोजिम करार सेवाबाट नियुक्ति गर्दा सेवा निबृत सुरक्षाकर्मि र म्यादी प्रहरि कर्मचारिबाट तोकिए बमोजिमको योग्यता पुगेका उम्मेदवारलाई प्रथामिकता दिन सकिनेछ।

३६. ऐन संशोधनः यस ऐनको आवश्यक संशोधन तथा थपघट मालिका गाउँ सभाले गर्नेछ।

३७. नियम तथा कार्यविधि बनाउन सक्नेः यस ऐन बमोजिम गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यक नियम तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ।

वेग प्रसाद गर्वुजा
अध्यक्ष